

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.26/2022/9. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2022. évi július hó 12. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntettének kísérlete miatt **Terhelt1** ellen indított büntetőügyben a Kaposvári Törvényszék 11.B.208/2021/39. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

a vádlottat 1 (egy) évre eltiltja a közúti járművezetéstől;

a vádlott a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban 123.485 (százhuszonháromezer-négyszáznyolcvanöt) forint bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Kaposvári Törvényszék a 2022. évi április hó 5. napján kelt 11.B.208/2021/39. számú ítéletében Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 235. § (1) bekezdésében meghatározott közúti baleset okozásának vétsége miatt hat hónap szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 1 év próbaidőre felfüggesztette és megállapította, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fogház. Ezen túlmenően kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült 539.135 forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 245.175 forint vonatkozásában megállapította, hogy azt az állam viseli.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére eltérő minősítésért – a cselekménynek a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntette kísérleteként történő megállapítása miatt –, valamint végrehajtandó szabadságvesztés, közügyektől eltiltás és közúti járművezetéstől eltiltás kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője az ítéletet tudomásul vette.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában az ügyészség fellebbezését módosított tartalommal, kizárólag a vádlott járművezetéstől eltiltása érdekében tartotta fenn.

II.

- [5] A jogorvoslati nyilatkozat okának és irányának módosítására figyelemmel azt úgy kellett tekinteni, hogy az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata ellen kizárólag a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 583. § (3) bekezdés a) pontjában meghatározott okból jelentettek be fellebbezést. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdésére figyelemmel az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét bírálta felül; oly módon, hogy a Be. 591. § (2) bekezdése értelmében nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát sem és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.
- [6] A másodfokú bíróságnak azonban a Be. 590. § (5) bekezdésének a), b) és c) pontjai értelmében korlátozott felülbírálat keretében is vizsgálnia kellett, hogy az ítéletet a Be. 607. § (1) bekezdésében és a Be. 608. § (1) bekezdésében írt eljárási szabálysértés okából nem kell-e hatályon kívül helyezni, a vádlottat nem kell-e felmenteni vagy vele szemben az eljárást megszüntetni, illetve cselekményeinek minősítése megfelel-e az anyagi büntető jogszabályoknak. Ezen túlmenően a Be. 590. § (7) bekezdésében írtak szerint hivatalból kellett döntenie az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekben is.
- [7] Itt szükséges utalni arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a Be. 561. § (3) bekezdésének c) pontja szerinti részében (3. oldal [7] bekezdésében) – határozatszerkesztési hiba folytán – egy, helyes határozatszerkesztés esetén a Be. 561. § (3) bekezdésének e) pontjába tartozó megállapítás [a vádlott cselekményével megszegte a KRESZ 25. § (1) bekezdésében írt szabályt] is található, mely tartalmát tekintve a megállapított tényeket részben a Btk. 235. § (1) bekezdésében szabályozott bűncselekmény kereteit kitöltő, ún. igazgatási jogszabályokkal, részben pedig a törvényi tényállás elemeivel egybevető, azoknak megfelelő jogkövetkeztetés. Miután az állandó bírói gyakorlat szerint a jogkövetkeztetések abban az esetben sem részei a megállapított tényállásnak, ha határozatszerkesztési hiba folytán az ítéleti tényállásban szerepelnek, ezért a Be. 591. § (2) bekezdésében írt fentebb részletezett védelemben sem részesülhetnek (BH 2005.167.): a másodfokú bíróság a fenti megállapítást – amint arra a fellebbviteli főügyészség az átiratában helytállóan hivatkozott – az ítélet jogi indokolása részének tekintette.

[8]

III.

- [9] A felülbírálat során a másodfokú bíróság nem észlelt olyan mérlegelést nem tűrő, ún. abszolút hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi elbírálását akadályozta volna.
- [10] Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [11] A cselekmény minősítése is a büntető anyagi jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt.
- [12] Az irányadó tényállás rövid lényege szerint a vádlott 2019. szeptember 25-én az általa vezetett IVECO típusú tehergépkocsival helységezőn, a utcanevű utcában 53-57 km/h sebességgel közlekedett. Haladása során az út menetirány szerinti jobb szélén parkolt a sértett Nissan Patrol típusú gépkocsija, mely autó előtt állt sértettl sértett. Azt követően, hogy a vádlott az út jobb oldalán álló két gépkocsit kikerülte, az úttest szélétől 60 cm távolságra, az úttesten álló sértettl sértettet a gépkocsi elejének jobb oldalával kis átfedéssel az elsodrás kategóriájába tartozó módon 52-55 km/h sebességgel közlekedve elütötte. A baleset következtében a sértett sérüléseinek együttesen vett tényleges gyógytartama 12 hétben volt megállapítható.
- [13] Az elsőfokú bíróság ezen cselekményt helyesen minősítette a Btk. 235. § (1) bekezdésében meghatározott közúti baleset okozása vétségének. E minősítéssel a másodfokú bíróság is maradéktalanul egyetértett. Tévedett azonban, amikor a vádlott által elkövetett cselekmény értékelése során azt állapította meg, hogy a vádlott a közlekedése során megsértette a KRESZ 25. § (1) bekezdésében meghatározott szabályt.
- [14] Az irányadó tényállás helyesen rögzítette, hogy a vádlott a lakott területen belül 50 km/h-t meghaladó sebességgel vezette a járművet, ezzel pedig a KRESZ 26. § (1) bekezdés a) pontjának ad) alpontjában meghatározott szabályt szegte meg. E körben tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság indokolását helyesbítette azzal, hogy a fentiekben már kifejtettek szerint ennek rögzítése téves határozatszerkesztési hiba folytán került a tényállásba.
- [15] A 3/2013. Büntető jogegységi határozat alapján kialakult bírói gyakorlat szerint jelen ügyben is a szándékos élet vagy testi épség elleni bűncselekmény, illetve a közlekedési bűncselekmény elhatárolása a terheltnek a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján történhetett. Emberölés esetén a terhelt tudata átfogja a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét és ezt kívánja, vagy ebbe belenyugszik. A tudati állapot tisztázásánál jelentős mértékben a kívülvilágban megnyilvánult és ennél fogva megismerhető tények elemzésének van jelentősége.
- [16] Az emberölésre irányuló szándék megállapításánál az elkövetéskori tudattartalomra a tárgyi objektív) és az alanyi (szubjektív) tényezőkből lehet következtetni. Jelen ügyben a cselekményhez használt eszköz (személygépkocsi) nyilvánvalóan nem tekinthető az emberölés tipikus eszközének. Szükséges ugyanakkor ismételten hivatkozni az aggálytalannak elfogadott igazságügyi műszaki szakértő véleményére, amely az eljárás során mindvégig hangsúlyozta, hogy szándékos elütés esetén a terhelt nagyobb átfedéssel ütötte volna el a gyalogost. Az elütés pillanatában alkalmazott fékezést pedig a szakértő – szándékos elütés esetén – értelmetlennek minősítette.
- [17] Annak ténye pedig, hogy a gyalogos elütése kis átfedéssel, csaknem az elsodrás kategóriájába tartozó módon történt, szintén azt támasztja alá, hogy a vádlott részéről a lehetséges következmények tekintetében előre kiszámított, tudatos cselekvésről nem beszélhetünk.

- [18] Mindezek alapján a másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal az általa helyesen megjelölt tényekből levont jogkövetkeztetésével, hogy a vádlott a közúti közlekedés szabályainak megszegésével balesetet okozott, ennek során szenvedte el a sértett a nyolc napon túl gyógyuló sérüléseit.

- [19] **IV.**

- [20] A büntetőjogi jogkövetkezményeket befolyásoló körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel. A büntetlen előéletű vádlott vonatkozásában is egyetértett a másodfokú bíróság a hat hónap, végrehajtásában egy év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabásával. A kiszabott büntetésben az elsőfokú bíróság kifejezésre juttatta a szándékos súlyos KRESZ-szabályszegésből és a sértett sérüléseinek hosszú gyógytartamából következő nagyobb társadalomra veszélyességet. Következésképpen az a Btk. 79. §-ában megfogalmazott büntetési célok eléréséhez szükséges, de elegendő is.
- [21] A büntetés kiszabása körében ugyanakkor elmaradt annak értékelése, hogy a felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlott előzetes bírósági mentesítésre érdemes-e. Ennek vizsgálata az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV. 17.) AB határozata értelmében nem mellőzhető.
- [22] Helyesen, bár annak indokát nem adva járt el az elsőfokú bíróság, amikor a gondatlan cselekményt elkövető vádlottat nem részesítette előzetes bírósági mentesítésben.
- [23] Tekintettel a szándékos és súlyos KRESZ-szabályszegésre, a cselekmény minősítésén túlmutató káros következményeire és arra, hogy a vádlott a cselekmény elkövetését követően semmit sem tett a káros következmények enyhítéséért, ezért vonatkozásában a Btk. 102. § (1) bekezdésében írt érdemesség, amely az előzetes mentesítésben részesítéshez szükséges, nem volt megállapítható.
- [24] Tévedett ugyanakkor az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottat a járművezetéstől nem tiltotta el. Az alapvető közlekedési szabály szándékos és súlyos megszegésére, valamint a baleset következtében a sértett sérüléseinek gyógytartamára is figyelemmel a járművezetéstől eltiltás mellékbüntetés kiszabása is indokolt a vádlottal szemben, minthogy a forgalomban járművezetőként való meghagyása átmenetileg veszélyt jelent a közúti forgalom biztonságára. A járművezetéstől eltiltás alkalmazását nyomatékosan indokolja továbbá az is, hogy a vádlott a cselekményt nemrégiben szerzett vezetői engedélyének birtokában, érdemleges vezetői tapasztalat hiányában követte el.
- [25] Ezért a másodfokú bíróság a vádlottat a Btk. 55. § (1) bekezdés a) pontja és az 56. § (1) bekezdése alapján a közúti járművezetéstől 1 év időtartamra eltiltotta.
- [26] A fellebbviteli főügyészség ezt célzó indítványa tehát megalapozott volt.
- [27] Észlelte továbbá a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a Be. 561. § (2) bekezdésének d) pontjában írtak ellenére nem rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. Ezért megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés esetleges végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra a Btk. 38. § (2) bekezdése alapján.
- [28] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta. Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta, mégis azzal, hogy rögzítette, hogy a szabadságvesztést helyesen annak végrehajtása esetén kell fogházban végrehajtani. A

másodfokú eljárásban fordítással összefüggésben felmerült bűnügyi költséget a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontja alapján az állam viseli.

P é c s, 2022. július 12.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Hudvágner András s.k. bíró

A Kaposvári Törvényszék 11.B.208/2021/39. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.26/2022/9. számú ítélete folytán a 2022. évi július hó 12. napján jogerőre emelkedett és – fel nem függesztett részében – végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke